

I. J. „3V Reklama“

**ŠIAULIŲ MIESTO DAUGIABUČIŲ NAMŲ
FASADŲ SPALVINIMO PROJEKTAS**

Užsakovas: Šiaulių m. savivaldybė

Vykdytojas: I. J. „3V Reklama“

Dizaineris Adas Toleikis

Šiauliai 2008 m.

TURINYS

Bendrosios sąvokos	4
Projekto tikslai.....	4
Problemos	4
Situacijos analizė	5
Projekto principiniai sprendimai	
Miesto centrinė dalis.....	5
Miesto pietinė dalis.....	7
Fasadų apdailinės medžiagos	8
LITERATŪRA.....	8
PRIEDAS Nr. 1. Miesto teritorijų žemėlapis	
Miesto teritorijų žemėlapis M 1: 80000	1
Centrinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 1-4	2
Centrinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 6: Nr. 9	3
Centrinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 7-8	4
Pietinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 11-13.....	5
Pietinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 13-16.....	6
Teritorijos Nr. 10, Nr. 17.....	5
PRIEDAS Nr. 2. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai.....	
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.1.....	1
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.2	6
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.3	15
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.4	16
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.5	18
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.6	19
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.7	22
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.8	25
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.9	28
Centrinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.10.....	31
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.11	33
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.12.....	35
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.13.....	38
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.14	42
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.15.....	48
Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.16	57

Pietinė miesto dalis. Tipizuotų daugiabučių pastatų spalviniai sprendimai. Teritorija Nr.17.....	62
PRIEDAS Nr 3. Spalvinių sprendimų vizualizacijos.....	
Centrinė miesto dalis. Teritorijos Nr. 2-5	1
Pietinė miesto dalis. Teritorija Nr .14	2
Pietinė miesto dalis. Teritorija Nr. 15	3
PRIEDAS Nr 4. Daugiabučių gyvenamųjų pastatų spalvinių sprendimų projektas CD laikmenoje	

Bendrosios sąvokos

Pastato fasadas – tai iš lauko matoma pastato dalis. Pastatai (kalbant apie daugiabučius gyvenamuosius pastatus) dažniausiai turi stačiakampio formos planą ir keturis fasadus. Apibendrinant, tai fasadas su įėjimais, (ilgoji stačiakampio dalis), fasadas be įėjimų (ilgoji stačiakampio dalis) ir namo galai, kurie dažniausiai simetriški. Naudotini terminai „gatvės fasadas“ (pastato fasado dalis, matoma iš gatvės) ir „kiemo fasadas“ (pastato dalis matoma iš kiemo)

Architektūrinės detalės (langai, durys, balkonai, kolonos, rūstai, dekoro elementai) visa tai, kas įtakoja bendrą pastato fasado vaizdą.

Pagrindinė spalva – dominuojanti fasado spalva. 70% fasado.

Akcentinė spalva – aktyvesnė spalva, pabrėžianti architektūrinės detales, fasado ritmiką. Ne daugiau 30% fasado.

Tipizuotas pastatas – pagal tipinį projektą pastatytas pastatas, vienoje teritorijoje pasikartojantis tris ir daugiau kartų arba esantis svarbioje miestovaizdžiui vietoje.

Projekto tikslai

Brangstant energetiniams ištekliams gyventojai ir namų bendrijos skatinamos renovuoti, apšiltinti daugiabučių gyvenamųjų pastatų fasadus. Atnaujinant pastato fasadą iškyla problema, kokią spalvinę gamą pasirinkti, kurias architektūrinės pastato detales verta išsaugoti keičiant pastato bendrą vaizdą, kaip renovuotas pastatas derės bendrame miestovaizdyje.

Projekto tikslas – numatyti spalvinius sprendimus ir architektūrinės detales renovuojamiems pastatams, numatyti bendrus sprendimus pastatų grupėms, esančioms vienoje gatvėje, kvartale, mikrorajone.

Problemos

Pagrindinės su fasadų renovacija iškylančios estetinės problemos.

Pagrindinė šiuo metu patelima estetinė fasadų renovacijos problema – pačios renovacijos stichiškumas. Daugiabučių gyventojai, nesusitardami dėl bendros renovacijos, pradėjo masiškai keisti pastatų fasadų bendrą vaizdą. Gyventojų iniciatyva keičiami langai ir įstiklinami balkonai. Dažniausiai šią problemą kiekvienas gyventojas sprendžia savarankiškai, nederindamas projekto nei su savivaldybės architektūros urbanistikos skyriumi, nei su kaimynais, tai nepataisomai sudarko fasado estetinio vaizdo vieningumą.

Daugiabučių gyvenamųjų pastatų pirmuosiuose aukštuose įrengti nauji įėjimai ofisams ir parduotuvėms. Naujai įrengiami įėjimai dažnai disonuoja su bendra pastato architektūra ir

spalviniais sprendimais, dar problematiškiau, kada nauji įėjimai atsiranda vienas šalia kito. Tarpusavyje nesuderinti architektūriniai ir spalviniai sprendimai doko bendrą pastato ir miesto vaizdą.

Vykdam pilną pastato fasado renovaciją, pasirenkami pigiausi apšiltinimo medžiagų, apdailinių medžiagų deriniai, dažniausiai profiliuota skarda. Šis sprendimas labiau tinkamas pastatams, esantiems pramoninėse zonose, ir vengtinas miesto gyvenamuosiuose rajonuose.

Situacijos analizė

Miesto centrinė dalis

Centrinė dalis. Miesto dalis, esanti į šiaurę nuo miestą dalinančio geležinkelio. Vyraujantis gyvenamųjų pastatų aukštis miesto centrinėje dalyje yra 2-5 aukštai. Tai dažniausiai 1950-1990 m. statyti pastatai. Po 1990 m. naujos statybos gyvenamųjų pastatų nedaug ir jie neįtakoja bendro miestovaizdžio. Dominuojantys spalviniai sprendimai daugiabučių gyvenamųjų pastatų fasaduose – natūralios spalvos. Balta, cemento pilka, geltonos ir raudonos keraminės plytos. Ryškesni elementai – balkonų atitvėrimai, dažyti intensyvesne geltona, raudona, žalia spalva.

Miesto pietinė dalis

Pietinė dalis. Miesto dalis, esanti į pietus nuo miestą dalinančio geležinkelio. Vyraujantis gyvenamųjų pastatų aukštis miesto pietinėje dalyje yra 5-14 aukštai. Tai dažniausiai 1960-1995 m. statyti daugiaaukščiai pastatai. Dominuojantys spalviniai sprendimai daugiabučių gyvenamųjų pastatų fasaduose – natūralios spalvos. Balta, cemento pilka, geltonos ir raudonos keraminės plytos, Ryškesni elementai – balkonų atitvėrimai, dažyti intensyvesne geltona, raudona, žalia spalva.

Projekto principiniai sprendimai.

Miesto centrinė dalis

Miesto centrinė dalis suskaidyta į 10 sąlyginių teritorijų, kurioms siūlomi skirtingi spalviniai sprendimai, taip pat pastatams, kurie statyti pagal vienodus projektus, paruošti tipiniai spalviniai – kompoziciniai sprendimai.

Miesto centrinės dalies, Vilniaus g. pėčiųjų dalies projektas neliečia, nes šiai išskirtinei daliai yra paruoštas atskiras spalvinių sprendimų projektas.

Miesto centrinei daliai rekomenduojamos šiltos pastelinės spalvos pagrindiniam spalviniam tonui. Iki 70% ir didesniai fasado daliai Ral, 1001, 1002, 1006, 1011, 1014, 1016, 1015, 6018, 6021, 6033, 6034, 8003, 8004, 2010, 3000, 9001.

Aktyvesnėms detalėms (namo cokolinė dalis, langų, durų, stogo apvadai, palangės, balkonų plokštumos) paryškinti naudotinos intensyvesnės akcentinės spalvos, ne daugiau 30% fasado Ral 1010, 1004, 1017, 1019, 8023, 3007, 2001, 8004, 7042, 7046, 3020, 6010, 7016.

Pastaba. Parenkant dažus ar fasado apdailines medžiagas, naudotis originalia RAL palete. (Spausdinta ar skaitmeninė projekto versija dėl spaudos proceso netikslumų yra tik orientacinio pobūdžio).

Priklausomai nuo pasirinktų fasado renovacijos medžiagų, spalvinis tonas gali nežymiai skirtis nuo duotų pagrindinių ir akcentinių spalvų.

Rengiant pastato renovacijos spalvinį darbo projektą, vadovautis teritorijai numatyta pagrindinių ir akcentinių spalvų deriniu ir tipinių pastatų spalviniais - kompoziciniais sprendimais.

Pastatams, nepatekusiems į centrinės miesto dalies teritorijas, ruošiant spalvinį sprendimą vadovautis artimiausios teritorijos spalviniais sprendimais.

Kadangi miesto centre dominuoja pastatai iki 5 a., vengti spalviniuose akcentuose paryškintų vertikalių linijų.

Pagal galimybes išsaugoti arba, naudojant dekorą detales, renovuotame fasade atkurti panašaus dekorą elementus (rūstai, puskolonės, langų durų tinko apvadai, rozetės, kiti dekorą elementai).

Langų ir balkonų įstiklinimas po renovacijos turi būti suvienodintas tiek spalva, tiek forma.

Renovuotų namų šlaitiniai stogai miesto centrinėje dalyje turi būti dengiami čerpėmis (jei pasirenkama kita danga, ji turi būti čerpių spalvos).

Ant renovuotų daugiabučių pastatų fasadų išorinės reklamos įrenginiai nerekomenduojami, išskyrus atvejus, kai reklamos įrenginys įrengiamas kartu renovuojant statinį (pateikiant papildomą reklaminio įrenginio projektą ir gavus leidimą), kuris harmoningai papildoma statinio architektūrinius sprendinius.

Renovuojant pastatus centrinėje miesto dalyje nerekomenduojama naudoti profiliuotos skardos lakštus kaip apdailinę medžiagą.

Renovuojant daugiabučius pastatus, nefasadinės lauko detalės (liftų šachtos, ventiliacijos ir komunikacijų vamzdynai, kopėčios, įvairūs konstruktyvai, antenos ir pan.) savo medžiagiškumu ar spalva neturi dominuoti ir būti vizualiai aktyvios, lyginant su fasado privalomaisiais akcentais. Šioms detalėms rekomenduojama parinkti neutralios pilkos spalvos toną (gali būti cinko spalva).

Rengiant renovacijos spalvinio sprendimo projektą atsižvelgti į buvusią pastato spalvinę gamą ir architektūrinių detalių ritmiką.

Parengtą pastato renovacijos projektą suderinti su Šiaulių miesto savivaldybės architektūros urbanistikos skyriumi.

Miesto pietinė dalis

Miesto pietinė dalis suskaidyta į 7 sąlygines teritorijas, kurioms siūlomi skirtingi spalviniai sprendimai, taip pat pastatams, kurie statyti pagal vienodus projektus, paruošti tipiniai spalviniai - kompoziciniai sprendimai.

Miesto pietiniai daliai rekomenduojamos spalvos pagrindiniam spalviniam tonui. Iki 70% ir didesniai fasado daliai Ral, 1001, 1002, 1006, 1011, 1014, 1016, 1015, 6018, 6021, 6033, 6034, 7001, 7038, 7042, 5012, 5015, 8003, 8004, 2010, 3000, 9001.

Aktyvesnėms detalėms (namo cokolinė dalis, langų, durų, stogo apvadai, palangės, balkonų plokštumos) paryškinti naudotinos intensyvesnės akcentinės spalvos, ne daugiau 30% fasado Ral 1010, 1004, 1017, 1019, 8023, 3007, 2001, 8004, 7042, 7046, 3020, 6010, 7016, 5005, 5010, 7046, 5002.

Pastaba. Parenkant dažus ar fasado apdailines medžiagas, naudotis originalia RAL palete. (Spausdinta ar skaitmeninė projekto versija dėl spaudos proceso netikslumų yra tik orientacinio pobūdžio)

Priklausomai nuo pasirinktų fasado renovacijos medžiagų, spalvinis tonas gali nežymiai skirtis nuo duotų pagrindinių ir akcentinių spalvų.

Rengiant pastato renovacijos spalvinį darbo projektą, vadovautis teritorijai numatyta pagrindinių ir akcentinių spalvų deriniu ir tipinių pastatų spalviniais - kompoziciniais sprendimais.

Langų ir balkonų įstiklinimas po renovacijos turi būti suvienodintas tiek spalva, tiek forma.

Ant renovuotų daugiabučių pastatų fasadų išorinės reklamos įrenginiai nerekomenduojami, išskyrus atvejus, kai reklamos įrenginys įrengiamas kartu renovuojant statinį (pateikiant papildomą reklaminio įrenginio projektą ir gavus leidimą), kuris harmoningai papildo statinio architektūrinius sprendinius.

Renovuojant pastatus pietinėje miesto dalyje nerekomenduojama naudoti profiliuotos skardos lakštus kaip apdailinę medžiagą.

Renovuojant daugiabučius pastatus, nefasadinės lauko detalės (liftų šachtos, ventiliacijos ir komunikacijų vamzdynai, kopėčios, įvairūs konstruktyvai, antenos ir pan.) savo medžiagiškumu ar spalva neturi dominuoti ir būti vizualiai aktyvios, lyginant su fasado privalomaisiais akcentais. Šioms detalėms rekomenduojama parinkti neutralios pilkos spalvos toną (gali būti cinko spalva).

Parengtą pastato renovacijos projektą suderinti su Šiaulių miesto savivaldybės architektūros urbanistikos skyriumi.

Fasadų apdailinės medžiagos

Pastatų fasadams naudojamos medžiagos ir rekomendacijos rengiant daugiabučių gyvenamųjų pastatų renovacijos projektus.

Rengiant renovacijos projektus rekomenduojama naudoti šiuolaikiškas fasadų renovacijos medžiagas ir technologijas. Vengiant monotonijos didelėse fasadų plokštumose, rekomenduojama naudoti keletą skirtingų apdailinių medžiagų su skirtingomis spalvomis ir medžiagos faktūromis.

1. Tinkuoti fasadai. Lygūs tinkuoti ir dažyti fasadai arba faktūrinis spalvotas tinkas. Tinkamas visoms miesto teritorijoms, pagrindinėms ir akcentinėms spalvoms.
2. Dekoratyvinės apdailinės plytos. Tinkamos visoms miesto teritorijoms, pagrindinėms ir akcentinėms spalvoms. Rekomenduojama naudoti ten, kur originalūs fasadai prieš renovaciją buvo netinkuoti, geltonų ar raudonų plytų.
3. Medis. Tinka visoms miesto teritorijoms kaip akcentinė fasado detalė, balkonų apdailos medžiaga.
4. Metalo kasetės. Tinka visoms miesto teritorijoms kaip akcentinė fasado detalė, balkonų apdailos medžiaga.
5. Profiliuoto metalo lapai. Nerekomenduojama naudoti pagrindinėms fasado plokštumoms, galima naudoti kaip akcentines detales ne daugiau 30% pastato fasado, miesto pietinėje dalyje.
6. Keraminės plytelės. Tinka visoms miesto teritorijoms kaip akcentinė fasado detalė, balkonų apdailos medžiaga.
7. Kitos medžiagos: stiklas, aliuminio - plastiko plokštės, aliuminio, metalo profiliai. Tinka pietinės miesto dalies teritorijoms kaip akcentinė fasado detalė, balkonų apdailos medžiaga.
8. Natūralus akmuo. Tinka visoms miesto teritorijoms kaip akcentinė fasado detalė.

LITERATŪRA

1. „Gyvenamųjų namų apšiltinimas“, 1 dalis. Vilnius, 1995.
2. A. Jurevičius, T. Kanapė, G. Riabčukienė, V. Šiaulienė „Pastatų šiltinimas“. Vilnius, 2001.
3. Žurnalas „Statyba ir architektūra“. Nr.1, 3, 4-5, 11, 2002.
4. <http://www.alsecco.lt>
5. <http://tt7.lt/pg006LT.html>

6. <http://www.apsiltinimas.lt/article/archive/154/>
7. <http://www.exterus.lt/index.php?&page=5>
8. [http://www.spec.lt/lt/fasadu sistemas-Ventiliuojamu fasadu sistemas](http://www.spec.lt/lt/fasadu_sistemas-Ventiliuojamu_fasadu_sistemas)
9. <http://www.fasadaijums.lt/?gclid=CK3llfTPopMCFRWo1QodbFq5nA>
10. <http://lt.lt.allconstructions.com/portal/categories/258/1/0/2/article/3580>
11. <http://www.dasfa.lt/>
12. <http://www.vezo.lt/lt;b6>